

[58. 1.]

KONINKLIJKE BOODSCHAP.

MIJNE HEEREN!

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van wet tot wijziging en verhooging der koloniale huishoudelijke begrooting van Suriname voor het dienstjaar 1877.

De toelichtende memorie, die het wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede, Mijne Heeren! bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

Arolsen, den 22sten October 1878.

WILLEM.

Aan
de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

[58. 2.]

ONTWERP VAN WET.

WIJ WILLEM III, ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de noodzakelijkheid is gebleken tot het wijzigen en verhoogen der koloniale huishoudelijke begrooting van Suriname, voor het dienstjaar 1877, definitief vastgesteld bij de wet van den 22sten Januarij 1877 (*Staatsblad* n°. 9);

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Eenig artikel.

De navoigende artikelen der koloniale huishoudelijke begrooting van uitgaven van Suriname, voor het dienstjaar 1877, worden *vermeerderd*, te weten:

Artikel 60. Kosten voortvloeiende uit eene nadere regeling van het onderwijs, met *vijf duizend acht honderd vier en tachtig gulden negentig en een halve cent* (f 5884,90^s), en alzoo gebragt op *vijf duizend acht honderd vier en tachtig gulden negentig en een halve cent* (f 5884,90^s).

Artikel 61. Inrigting van middelbaar onderwijs te Paramaribo, met *drie duizend twee honderd zestien gulden zestig cent* (f 3216,60), en alzoo gebragt op *drie duizend twee honderd zestien gulden zestig cent* (f 3216,60).

Artikel 80. Nieuwe werken, met *dertien duizend vijf honderd negentig gulden acht en tachtig cent* (f 13 590,88), en alzoo gebragt op *drie en twintig duizend vijf honderd negentig gulden acht en tachtig cent* (f 23 590,88).

Artikel 84. Materialen en arbeidslooonen, werktuigen, gereedschappen en verdere uitgaven voor het gewoon onderhoud der vaartuigen, alsmede steenkolen, met *een honderd achttien duizend vijf honderd vijftig gulden vijf en dertig cent* (f 118 550,35), en alzoo gebragt op *twee honderd twaalf duizend acht honderd dertig gulden vijf en dertig cent* (f 212 830,35).

Artikel 96. Wachtgelden, met *acht duizend zeven honderd zestien gulden zes en zestig cent* (f 8716,66), en alzoo gebragt op *twaalf duizend twee honderd negen en veertig gulden negen en negentig cent* (f 12 249,99).

Daarentegen worden *verminderd*:

Artikel 1. Tractementen en toelagen van den gouvernements-secretaris en de verdere ambtenaren en bedienden, mitsgaders schrijffloonen, met *zeven en dertig gulden zes en dertig cent* (f 37,36), en alzoo gebragt op *vier en twintig duizend twee honderd veertig gulden negen en dertig cent* (f 24 240,39).

Artikel 7. Voorloopig bestuur aan de Marowijne, met *vijf duizend vijf honderd gulden* (f 5500), en alzoo gevoerd voor *Memorie*.

Artikel 9. Schrijfbehoeften, transportkosten, loonen en geschenken ter vergelding van kleine diensten, en begrafenis-kosten van boschnegers en Indianen, met *een honderd acht en zeventig gulden acht en zeventig cent* (f 178,78), en alzoo gebragt op *een honderd vijf en negentig gulden twee en twintig cent* (f 195,22).

Artikel 11. Reis-, verblijf- en bureaustkosten, aankoop en herstelling van werktuigen en gereedschappen en andere uitgaven, met *een honderd acht en dertig gulden vijftig cent* (f 138,50), en alzoo gebragt op *een honderd een en zestig gulden vijftig cent* (f 161,50).

Artikel 14. Tractementen en toelagen van den president, de leden, den procureur-generaal, den advocaat-generaal, den griffier, den substituut-griffier, en de verdere ambtenaren ter griffie en op het parket, alsmede den bode van het hof van justitie, mitsgaders schrijffloonen, met *vier honderd zes en dertig gulden acht en vijftig cent* (f 436,58), en alzoo gebragt op *vijf en zestig duizend vier honderd tien gulden twee en negentig cent* (f 65 410,92).

Artikel 18. Tractementen en personele toelagen aan de kantonregters te Nickerie en Coronie en hunne griffiers, en aan de ommeegaande regters en hunne griffiers, met *acht honderd zestien gulden zes en zestig cent* (f 816,66), en alzoo gebragt op *twee en dertig duizend negen honderd drie en tachtig gulden vier en dertig cent* (f 32 983,34).

Artikel 20. Bewaking der veroordeelden en gedetineerden, met *twee en twintig gulden twee en twintig cent* (f 22,22), en alzoo gebragt op *acht duizend twee honderd negentien gulden acht en zeventig cent* (f 8219,78).

Artikel 21. Voeding, kleeding, ligging, bewassing, onderwijs, genees- en heilkundige verpleging en verschillende andere uitgaven voor gedetineerden en veroordeelden, met *dertien duizend zes gulden negen en vijftig en een halve cent* (f 13 006,59^s), en alzoo gebragt op *veertig duizend vijf honderd drie en negentig gulden veertig en een halve cent* (f 40 593,40^s).

Artikel 22. Gereedschappen, werktuigen, verlichting en andere huishoudelijke behoeften van de gevangenen en arresthuizen, met *twee honderd drie en zeventig gulden veertig en een halve cent* (f 273,40^s), en alzoo gebragt op *een duizend zeven honderd zes en twintig gulden negen en vijftig en een halve cent* (f 1 726,59^s).

Artikel 26. Uitbreiding van de politie, met *vier duizend een en veertig gulden* (f 4041), en alzoo gebragt op *vijf duizend negen honderd negen en vijftig gulden* (f 5959).

Artikel 29. Materieel van de brandweer, met vijf honderd negen en zeventig gulden (f 579), en alzoo gebragt op een duizend vier honderd een en twintig gulden (f 1421).

Artikel 35. Verlichting van de aanlegplaatsen voor koopvaardijfchepen, met een honderd negentig gulden zeven en negentig cent (f 190,97), en alzoo gebragt op een honderd negen gulden drie cent (f 109,03).

Artikel 37. Vervolgingen en procedures, waarvan de kosten geheel of gedeeltelijk ten laste van de koloniale kas komen, met zes honderd acht en zeventig gulden zeven en veertig cent (f 678,47), en alzoo gebragt op veertien duizend drie honderd een en twintig gulden drie en vijftig cent (f 14 321,53).

Artikel 38. Tractementen, toelagen en daggelden van den administrateur van financiën, de ambtenaren en bedienden van diens bureau, den controleur der belastingen, den koloniale ontvanger en betaalmeeester en de verdere ambtenaren van 's lands middelen, mitsgaders schrijffloonen, met vijf duizend drie en zestig gulden drie en dertig cent (f 5063,33), en alzoo gebragt op vier en zeventig duizend twee honderd zestien gulden zeven en zestig cent (f 74 216,67).

Artikel 41. Tractement van den hypotheekbewaarder, met een honderd vijftig gulden (f 150), en alzoo gebragt op vier duizend drie honderd vijftig gulden (f 4350).

Artikel 43. Tractementen van de ambtenaren en bedienden bij 's lands magazijnen, met zeven gulden vijftien cent (f 7,15), en alzoo gebragt op drie duizend drie honderd twee en veertig gulden vijf en tachtig cent (f 3342,85).

Artikel 44. Licht voor de magazijnswacht, gereedschappen en materialen tot onderhoud van vaatwerk, onderhoud en aankoop van schalen, balansen, maten en gewigten en andere benodigdheden voor de magazijnen, met zes gulden een en negentig cent (f 6,91), en alzoo gebragt op een honderd drie en veertig gulden negen cent (f 143,09).

Artikel 46. Kosten van vervolging en proceskosten, met vier honderd vijftig gulden zestig cent (f 450,60), en alzoo gebragt op vijf honderd negen en veertig gulden veertig cent (f 549,40).

Artikel 47. Aandeelen van ambtenaren of anderen in ontvangen boeten, met zeven en vijftig gulden twaalf en een halve cent (f 57,12⁵), en alzoo gebragt op vier honderd twee en veertig gulden zeven en tachtig en een halve cent (f 442,87⁵).

Artikel 49. Tractementen en toelagen van het personeel bij het departement in de kolonie, met een duizend vier honderd een en tachtig gulden zes cent (f 1481,06), en alzoo gebragt op zeventien duizend negen honderd achttien gulden vier en negentig cent (f 17 918,94).

Artikel 50. Kantoor- en schrijfbehoeften, schrijffloonen, drukwerken, bindloonen, abonnementen op nieuwsbladen, brievenport en andere uitgaven voor het departement in de kolonie, met een honderd drie gulden zeven en negentig cent (f 103,97), en alzoo gebragt op een duizend zes en negentig gulden drie cent (f 1096,03).

Artikel 51. Reis- en verblijfkosten van de ambtenaren bij het departement in de kolonie, mitsgaders loon en kleeding van de roeijers, met een honderd dertig gulden negentig cent (f 130,90), en alzoo gebragt op acht honderd negen en zestig gulden tien cent (f 869,10).

Artikel 56. Tractementen en toelagen voor huishuur van de predikanten der Hervormde en Luthersche gemeenten, van de geestelijken der Roomsche-Katholieke gemeente en van den Opperrabbijn der Nederlandsche en Portugeesch Israëlitische gemeenten, met vier duizend vier honderd drie en dertig gulden drie en dertig cent (f 4433,33), en alzoo gebragt op vier en dertig duizend acht honderd zes en zestig gulden zeven en zestig cent (f 34 866,67).

Artikel 62. Kosten van het Koloniaal Museum, met negen gulden veertig cent (f 9,40), en alzoo gebragt op vijf honderd negentig gulden zestig cent (f 590,60).

Artikel 64. Tractement van den directeur van het Weldadigheidsgesticht op 's lands grond Boniface en alimentatie van onverzorgde weezen en andere hulpbehoevenden, met zes duizend tien gulden vijf en twintig cent (f 6010,25), en alzoo gebragt op drie en vijftig duizend negen honderd negen en tachtig gulden vijf en zeventig cent (f 53 989,75).

Artikel 69. Kosten van het établissement Batavia, met vier honderd zeven en zestig gulden negen en zestig en een halve cent (f 467,69⁵), en alzoo gebragt op achttien duizend zeven honderd zeven en negentig gulden dertig en een halve cent (f 18 797,30⁵).

Artikel 70. Tractement van den bedienaar der begravenissen, onderhoud der begraafplaatsen, draagbaren, kleeden, gereedschappen en andere behoeften, met vier honderd twee en zestig gulden een en negentig cent (f 462,91), en alzoo gebragt op een duizend vier honderd zeven en dertig gulden negen cent (f 1437,09).

Artikel 71. Tractementen, toelagen en schrijffloonen, met zeven gulden zes en zeventig cent (f 7,76), en alzoo gebragt op negen duizend zeven honderd zeven en vijftig gulden vier en twintig cent (f 9757,24).

Artikel 74. Onderhoud en herstelling van 's lands gebouwen, met hun toebehooren, mobilair en verderen inventaris, met vier honderd dertig gulden zeven en tachtig en een halve cent (f 430,87⁵), en alzoo gebragt op vier en vijftig duizend vijf honderd negen en zestig gulden twaalf en een halve cent (f 54 569,12⁵).

Artikel 76. Kosten van een établissement voor het districtsbestuur in de Marowijne, met vijf duizend gulden (f 5000), en alzoo gevoerd voor *Memorie*.

Artikel 78. Wegen, bruggen en afwateringwerken, met vier duizend vier honderd vier en twintig gulden tien cent (f 4424,10), en alzoo gebragt op vijftien duizend vijf honderd vijf en zeventig gulden negentig cent (f 15 575,90).

Artikel 81. Tractementen van den beheerder en van den hoofdmachinist der koloniale vaartuigen, met twee duizend een honderd tachtig gulden (f 2180), en alzoo gebragt op vijf duizend acht honderd twintig gulden (f 5820).

Artikel 82. Bureaukosten, briefport en andere kleine uitgaven, met zeven en twintig gulden dertig cent (f 27,30), en alzoo gebragt op een honderd twee en zeventig gulden zeventig cent (f 172,70).

Artikel 83. Belooning voor het innen en verantwoorden der passagegelden, met een honderd zeven en twintig gulden negen en twintig en een halve cent (f 127,29⁵), en alzoo gebragt op drie honderd twee en zeventig gulden zeventig en een halve cent (f 372,70⁵).

Artikel 85. Tractementen, gagien en toelagen van de gezagvoerders en het verder personeel der koloniale vaartuigen, met vier honderd vijftig gulden acht en negentig cent (f 450,98), en alzoo gebragt op drie en twintig duizend zes en zeventig gulden twee en twintig cent (f 23 076,22).

Artikel 87. Victualie, licht- en brandstoffen voor de equipagien, met een honderd een en negentig gulden veertig cent (f 191,40), en alzoo gebragt op negen duizend negen honderd vijf en vijftig gulden zestig cent (f 9955,60).

Artikel 89. Tractementen en gagien van het personeel van het lichtschip aan Braampunt en van den vuurtoren aan de Marowijne, met een gulden vier en dertig cent (f 1,34), en alzoo gebragt op drie duizend drie honderd acht en negentig gulden zes en zestig cent (f 3398,66).

Artikel 90. Victualie, licht en andere benooidigheden voor de equipage van het lichtschip, met *een gulden twintig cent* (f 1,20), en alzoo gebragt op *een duizend zeven honderd vijftig gulden tachtig cent* (f 1750,80).

Artikel 91. Onderhoud van het lichtschip en aankoop van olie voor den lichttoestel, met *twee duizend vijf honderd vier gulden zes en vijftig en een halve cent* (f 2504,56⁵), en alzoo gebragt op *een duizend twee honderd vier en negentig gulden drie en veertig en een halve cent* (f 1295,43⁵).

Artikel 94. Pensioenen van burgerlijke landsdienaren, met *een duizend zeven honderd twee en dertig gulden een en vijftig en een halve cent* (f 1732,51⁵), en alzoo gebragt op *een honderd acht duizend twee honderd vier en tachtig gulden acht en veertig en een halve cent* (f 108 284,48⁵).

Artikel 95. Pensioenen aan weduwen en kinderen van overleden burgerlijke landsdienaren, met *zes honderd twintig gulden zes en tachtig cent* (f 620,86), en alzoo gebragt op *twee en vijftig duizend zeven en zeventig gulden twee en zeventig en een halve cent* (f 52 077,72⁵).

Ten gevolge van vermelde wijzigingen wordt het eindcijfer der voormelde begrooting verhoogd met *zeven en tachtig duizend vijf honderd vijf en twintig gulden drie en een halve cent* (f 87 525,03⁵), en alzoo gebragt op *een miljoen zeven honderd zeven en dertig duizend twee honderd vijftien gulden vijf en zeventig cent* (f 1 737 215,75).

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle ministeriele departementen, autoriteiten, collegien en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

den 1878.

De Minister van Staat, Minister van Kolonien,

[58. 3]

MEMORIE VAN TOELICHTING.

Onderscheidene artikelen der koloniale huishoudelijke begrooting van Suriname voor het dienstjaar 1877 wijzen een tekort aan, waarin niet meer kan voorzien worden door overschrijving uit den post van onvoorziene uitgaven.

Die tekorten, te zamen f 149 959,39⁵, kunnen slechts tot een bedrag van f 62 434,36 gedekt worden door de overschotten op onderscheidene andere begrotingsartikelen, welke bij het wetsontwerp tot vermindering worden voorgedragen, zoodat het eindcijfer der uitgaven van de begrooting, definitief vastgesteld bij de wet van 22 Januarij 1877 (*Staatsblad* n°. 9), met eene som van f 87 525,03⁵ zal behooren te worden verhoogd.

Die verhooging heeft evenwel geene verhooging van de voor 1877 toegestane bijdrage uit 's Rijks schatkist ten gevolge, vermits deze, ten gevolge van meerdere ontvangsten, dan waarop bij de raming der koloniale middelen en inkomsten gerekend was, ongeveer f 57 000 beneden het geraamde cijfer van f 492 990,71⁵ zal blijven.

De oorzaken der bovenbedoelde tekorten worden hieronder toegelicht.

Art. 60. Voor kosten van het lager onderwijs werd in 1877 uitgegeven f 41 184,90⁵

terwijl daarvoor bij art. 58 der begrooting was toegestaan 35 300,00

Het verschil ad f 5 884,90⁵

werd derhalve overgeboekt op art. 60 dat voor *Memorie* was uitgetrokken, omdat dat verschil een gevolg is geweest van de nadere regeling van het onderwijs bij verordening van den 8sten December 1876 (*Gouvernementsblad* 1877, n°. 10).

De gedane uitgaven verdeelen zich als volgt:

a. tractementen van 2 stadsschool-onderwijzeressen	f 1 200,00
voor het onderwijs van behoeftige kinderen te Paramaribo	17 856,75
voor het onderwijs van gouvernementswege in de districten	12 938,03 ⁵
toelagen voor de opleiding van jongelieden tot onderwijzers	2 166,66
	<hr/>
	f 34 161,44 ⁵
b. schoolbehoefden en andere kosten te Paramaribo en in de districten	1 673,46
c. kosten van de commissie van onderwijs	266,67
toelage aan L. C. BATENBURG als belast met de voorbereidende werkzaamheden voor de invoering der goedgekeurde onderwijsverordening, Mei-Augustus 1877	800,00
toelage aan idem als fungerende inspecteur van het onderwijs, September-November 1877	600,00
1 klerk, Junij-December 1877	350,00
toelage aan de Moravische Broedergemeente voor meerdere uitgaven ten gevolge van de invoering der nieuwe verordening voor het lager onderwijs, September-December 1877	3 333,33
	<hr/>
	f 41 184,90 ⁵

Art. 61. De uitgaven, gedaan ten laste van het voor *Memorie* uitgetrokken artikel, verdeelen zich als volgt:

1 waarnemend directeur van de inrigting van middelbaar onderwijs, September-December	f 1 600,00
4 onderwijzers, 15 October-31 December	658,68
1 concierge, September-December	122,00
schoolbehoefden en andere kosten	835,92
	<hr/>
	f 3 216,60

Art. 80. Ten laste van dit artikel werd in 1877 uitgegeven f 23 590,88
terwijl daarvoor was geraamd 10 000,00

Het artikel is alzoo overschreden met . . . f 13 590,88

De gedane uitgaven verdeelen zich als volgt:

Waterkeeringswerken te Nieuw-Rotterdam.

aankoop van manbarklakpalen, kosten voor het kappen van rijsthout enz. ten behoeve van de oeververdediging	f 1 677,40
voor het daarstellen van een waterkeeringsdam	1 395,00
	<hr/>
	f 3 072,40